

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม
ในเขตกรุงเทพมหานคร

Factors Affecting Voluntary Behaviors of Probation Volunteer under Ministry the ministry of
Justice in Bangkok Metropolitan Area

ตะติมา นุ้ยฉิม (Tatima Nuychim)¹ วัลภา สบายยิ่ง (wunlapa Sapaaying)²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับปัจจัยด้านแรงจูงใจ เครื่องมือทางสังคม ประสิทธิภาพในงานอาสาสมัคร ที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมในเขตกรุงเทพมหานคร (2) ศึกษาอำนาจพยากรณ์ของแรงจูงใจ เครื่องมือทางสังคม ประสิทธิภาพในงานอาสาสมัครที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร (3) เปรียบเทียบพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (4) ศึกษาแนวทางการพัฒนางานอาสาสมัครคุมประพฤติในการช่วยเหลือภารกิจของกรมคุมประพฤติกระทรวงยุติธรรม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 301 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายและ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของทาร์โรว์ ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจ เครื่องมือทางสังคม ประสิทธิภาพในงานอาสาสมัคร และพฤติกรรมอาสาสมัครคุมประพฤติ โดยมีค่าความเที่ยง .97 และ (2) แบบสอบถาม ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ปัญหาและการพัฒนางานอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับแรงจูงใจเครื่องมือทางสังคม ประสิทธิภาพในงานอาสาสมัคร ที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมในเขตกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) อำนาจพยากรณ์ แรงจูงใจ เครื่องมือทางสังคม ประสิทธิภาพในงานอาสาสมัคร สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมอาสาสมัครได้ร้อยละ 45 (3) เปรียบเทียบพฤติกรรมอาสาสมัคร ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ในด้านระยะเวลาและประสิทธิภาพการเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ และ (4) แนวทางการพัฒนางานอาสาสมัครคุมประพฤติในการช่วยเหลือภารกิจของกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ได้แก่ กรมคุมประพฤติควรพัฒนาบุคลากร การบริหารงานด้านระบบสรรหาอาสาสมัครคุมประพฤติ การพัฒนาสมรรถนะ รางวัลเชิดชูเกียรติและบทบาทอาสาสมัครคุมประพฤติที่ชัดเจน

คำสำคัญ แรงจูงใจ เครื่องมือทางสังคม ประสิทธิภาพในงานอาสาสมัคร พฤติกรรมอาสาสมัคร
อาสาสมัครคุมประพฤติ

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้อำนวยการสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the levels factor of motivation, social networks and experience in volunteer works which have effect on the volunteering behavior of probation volunteer of Ministry of justice in Bangkok (2) to study the predicting power using motivation, social networks and experience in volunteer work which have effect on the volunteering behavior of probation volunteer of the Ministry of justice in Bangkok (3) to compare volunteering behavior of probation volunteer of the Ministry of justice in Bangkok based on personal factor (4) to study the path of developing probation volunteer jobs to help Department of Probation of Ministry of justice. The research sample consisted of 301 randomly selected people in The Probation volunteer of the Ministry of justice in the Bangkok. It was selected by the store .While volunteers Familiar with the work done by the probation office. Join an activity and Attendees at the probation office .Throughout the visit, the LCD screen of the volunteer probation. The sample size was determined based on Taro Yamane's method. The employed research instruments were (1) a questionnaire about motivation social networks experience in volunteer work, and behavior volunteer probation of the Ministry of justice and To identify problems and develop The probation volunteer of Ministry of justice . With reliability coefficient of .97. Statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, T test, The multiple regression analysis and content analysis. The research findings revealed that (1) the overall means and aspect means of the levels of motivation of social networks, experience in volunteer works, that have an effect on the volunteering behavior of probation volunteer of the Ministry of justice of Bangkok were at the high level (2) the predicting power using motivation, social networks, and experience in volunteer jobs. Could predict the behavior of 45 volunteers. (3) Compare the behavior of the volunteer in the whole difference. There are statistics at .05 level in time and experience as a volunteer probation (4) The development of voluntary work in the rescue mission of the Department of probation, Parole Department of Justice. Include Probation Department should develop, Management systems, volunteer probation, competency Development recruiting, Award of honor And the volunteer probation at the Agency.

Keywords: Motivation, Social networks, Experience in volunteer work, Volunteer behavior, Volunteer Probation

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6 The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

ภารกิจหลักของกระทรวงยุติธรรมที่สำคัญประการหนึ่งก็คือการอำนวยความยุติธรรม การสร้างความเป็นธรรม และความสงบสุขให้เกิดขึ้นภายในสังคมที่จะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน ในทุกพื้นที่และทุกระดับ ๆ และกรมคุมประพฤติเป็นหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมที่มีภารกิจหลักในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในชุมชนและได้มีแนวคิดเกี่ยวกับการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในลักษณะให้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในการร่วมแก้ไขปัญหของชุมชนเพื่อ สร้างความเป็นธรรม ความสงบสุขของสังคมร่วมกัน กรมคุมประพฤติเป็นหน่วยงานภาครัฐ มีพนักงานคุมประพฤติเป็นผู้ปฏิบัติงานหลัก รับผิดชอบดำเนินการในภารกิจดังกล่าวแต่เพียงฝ่ายเดียวคงไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จบรรลุผลตามเป้าหมายได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่มีประชาชนซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในชุมชน เข้ามาร่วมมือในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในชุมชนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นไปตามหลักทฤษฎีของนักอาชญาวิทยา ได้มุ่งให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม เพราะงานคุมประพฤติ เป็นวิวัฒนาการทางความคิดและปรัชญาในการลงโทษผู้กระทำความผิดในอดีตซึ่งเปลี่ยนจากเน้นการแก้แค้น ตอบแทนให้สาสมกับความผิดที่ได้กระทำและไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่บุคคลอื่นๆ มาเป็นการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับตนเป็นพลเมืองดีมีประโยชน์ต่อสังคม ต่อมาพบว่าวิธีการลงโทษเช่นในอดีตดังกล่าวไม่สามารถทำให้ผู้กระทำความผิดกลับตนเป็นพลเมืองดีได้ ข้ำร้ายกลับทำให้ผู้กระทำความผิดในคดีที่ไม่ร้ายแรงได้เรียนรู้พฤติการณ์การกระทำความผิดต่างๆจากผู้กระทำความผิดที่เป็นอาชญากรโดยอาศัยพลังให้บุคคลเหล่านั้นได้รับความรู้จึงหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำในลักษณะที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอีก

กรมคุมประพฤติจึงได้เห็นความสำคัญของการนำประชาชนเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหอาชญากรรมภายในชุมชนของตนเองภายใต้หลักการที่ว่า “ปัญหาของชุมชนต้องแก้ไขโดยชุมชนและเพื่อชุมชน” จึงเกิดแนวคิดการปฏิบัติจากภารกิจดังกล่าวเพื่อการดูแลผู้กระทำความผิดในชุมชน โดยการจัดโครงการอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2528 โดยมุ่งส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหอาชญากรรม การแก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำความผิดในชุมชนของตน โดยเริ่มตั้งแต่มีการสรรหาและคัดเลือกประชาชนในชุมชนที่มีความพร้อมความเสียสละและเป็นที่เคารพนับถือไว้วางใจของคนในชุมชนมีความประพฤติดีมีกุศลจิตมีความตั้งใจและยินดีที่จะเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ เพื่อเข้ารับการอบรม และแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้เป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม มีวาระอยู่คราวละ 2 ปี โดยมุ่งที่จะให้อาสาสมัครคุมประพฤติเป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติ มีบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติให้อาสาสมัครคุมประพฤติ จึงเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนการดำเนินงานคุมประพฤติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปัจจุบันทั้งสภาพสังคม การเมืองและภาวะเศรษฐกิจสามารถสะท้อนความเป็นอยู่ในสังคมมากขึ้นทำให้ทุกคนต่างให้ความสำคัญในการดำรงชีวิตของตนเองเป็นหลัก จะเกิดภาวะถดถอยในเรื่องจิตอาสา ในการช่วยเหลือภารกิจของกรมคุมประพฤติ ซึ่งภาวดังกล่าวทำให้ ผู้ศึกษาวิจัยในฐานะปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มงานพัฒนางานอาสาสมัครคุมประพฤติ จึงเห็นความสำคัญในเรื่องปัจจัยต่างๆของอาสาสมัครคุมประพฤติ ในการเข้ามาและปฏิบัติหน้าที่เป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม จึงเกิดความสนใจเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัคร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ของอาสาสมัครคุมประพฤติกระทรวงยุติธรรม ประกอบกับกองกิจการชุมชนและบริการสังคมได้รวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุมประพฤติ จากการรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคุมประพฤติ และจากผลการตรวจราชการของสำนักผู้ตรวจราชการ พบว่า อาสาสมัครคุมประพฤติส่วนใหญ่ของแต่ละสำนักงานฯ มีสัดส่วนจำนวนน้อยที่เข้ามาช่วยเหลือภารกิจของกรมคุมประพฤติเมื่อเทียบสัดส่วนจำนวนอาสาสมัครคุมประพฤติที่มีอยู่จริง ส่วนหนึ่งด้วยสภาพการณ์ที่สังคมและวัฒนธรรมไทยซึ่งได้แปรเปลี่ยนเป็นสังคมบริโภคนิยมเช่นเดียวกับสังคมตะวันตกมีผลให้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคมส่วนใหญ่โดยเฉพาะสังคมเมืองเปลี่ยนแปลงไปจากสังคมที่ทำการผลิตเพื่อกินใช้ พึ่งพาอาศัยช่วยเหลือเกื้อกูล มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปันซึ่งกันและกันกลายเป็นสังคมที่เกือบทุกคนในสังคมต้องตกอยู่ภายใต้ภาวะการครอบงำจากสังคมภายนอก ถูกกดดันด้วยสภาวะการแข่งขันแย่งชิงแสวงหาผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ลักษณะเช่นนี้เสมือนเป็นจุดมุ่งหมายของการดำรงอยู่ในสังคมสภาพการณ์ดังกล่าวนี้มิได้มีผลเฉพาะบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะหากแต่ส่งผลกระทบต่อผู้คนทุกกลุ่มในสังคมซึ่งลึกเข้าสู่ประชาชนชุมชนเกือบทุกครอบครัวที่ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงนี้อย่างมากซึ่งมีแนวโน้มที่กฎวัฒนธรรมบริโภคนิยมทำให้ประชาชนจึงขาดความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่ตนเองมีต่อสังคม

โดยหลักการของผู้สมัครเข้ามาเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ เป็นผู้ที่มีความตั้งใจ เข้ามาช่วยเหลือบุคคลอื่นหรือช่วยเหลือสังคมด้วยความเสียสละด้วยจิตใจที่ดีงาม โดยไม่หวังค่าตอบแทน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ กล่าวคืออาสาสมัครคุมประพฤติเป็นวัยผู้ใหญ่ผ่านชีวิตในแต่ละวัยและความต้องการในระดับพื้นฐานมาแล้วจึงมาถึงจุดต้องการยอมรับจากผู้อื่นตลอดการเข้าใจตนเอง ไปสู่การนับถือความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการจูงใจ ERG ของอัลเฟอร์ที่พัฒนามาจากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ที่ไม่เน้นในเรื่องลำดับ แต่จะให้ความสำคัญด้านความต้องการเช่นความอยู่รอด ความสัมพันธ์ และความต้องการความก้าวหน้า ตลอดทั้งอาสาสมัครคุมประพฤติเองอยู่ในสังคมที่ต้องอาศัยความสัมพันธ์ทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านเครือข่ายทางสังคม และการที่ตนเองมีประสบการณ์ในด้านอาสาสมัครมาก่อนเป็นต้นสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อตนเองที่จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการณ์เป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

ดังนั้น แนวคิดในการพัฒนางานอาสาสมัครคุมประพฤติได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เห็นคุณค่าและความสำคัญของตนเอง และจิตอาสาที่ในการช่วยเหลือการแก้ไขปัญหาสังคม และอยู่บนพื้นฐานที่มีจิตอาสาที่ปราศจากผลประโยชน์มีความกระตือรือร้นที่ได้ใช้พลังของตนในทางสร้างสรรค์ ใช้เวลาว่างเพื่อทำประโยชน์ให้กับส่วนรวม อาศัยความรู้พื้นฐานทักษะที่ได้รับการฝึกปฏิบัติจากกรมคุมประพฤติหรือสำนักงานคุมประพฤติในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งและเคร่งครัดและมีจิตอาสาอย่างบริสุทธิ์แท้จริงเพื่อประโยชน์ต่อสังคม อาสาสมัครคุมประพฤติเองก็สามารถเข้าใจวิสัยทัศน์ หน้าที่ตนเองที่มีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ เพื่อให้เห็นว่าอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมเป็นทรัพยากรบุคคลที่ทรงคุณค่ายิ่งของสังคม ผู้ศึกษาวิจัย เกิดความสนใจและเห็นความสำคัญในเรื่องของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ว่าปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาให้อาสาสมัครคุมประพฤติเข้ามาช่วยเหลือในการกิจของกรมคุมประพฤติและกองกิจการชุมชนและบริการสังคมและสามารถพัฒนางานของอาสาสมัครคุมประพฤติให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

วัตถุประสงค์การวิจัย

- (1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยด้านแรงจูงใจ เครือข่ายทางสังคม ประสบการณ์ในงานอาสาสมัคร ที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมในเขตกรุงเทพมหานคร
- (2) เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของแรงจูงใจ เครือข่ายทางสังคม ประสบการณ์ในงานอาสาสมัครที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร
- (3) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล
- (4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนางานอาสาสมัครคุมประพฤติในการช่วยเหลือภารกิจของกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบพรรณนา (Descriptive Design) โดยใช้วิธีการศึกษาสหสัมพันธ์ (Correlation Method) ประชากรที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม สังกัดสำนักงานคุมประพฤติกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,212 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 301 คน และคิดสัดส่วนร้อยละ 30 จากจำนวนอาสาสมัครคุมประพฤติของแต่ละสำนักงาน โดยการเก็บข้อมูลในขณะที่อาสาสมัครคุมประพฤติได้มาปฏิบัติงาน เข้าร่วมกิจกรรมและเข้าร่วมประชุมที่สำนักงานคุมประพฤติ ตลอดการออกไปเยี่ยมเยียนที่บ้านของอาสาสมัครคุมประพฤติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจ เครือข่ายทางสังคม ประสบการณ์ในงานอาสาสมัคร พฤติกรรมอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมซึ่งมีค่าความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม (Index of Item – Objective Congruence : IOC) สูงกว่า 0.60 ทุกข้อ และมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.97 และ 2) แบบสอบถามปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ปัญหาและการพัฒนางานอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 301 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 51.50 อายุ 56 – 65 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 มีสถานภาพสมรส จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 68.80 จบการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 32.60 อาชีพเกษตรกร/กิจการส่วนตัว จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 มีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 25.90 เป็นอาสาสมัคร 1 – 10 ปี จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 67.80 และมีประสบการณ์เป็นอาสาสมัครมากกว่า 1 อย่าง จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

2. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านแรงจูงใจ เครือข่ายทางสังคม ประสบการณ์ในงานอาสาสมัคร และพฤติกรรมอาสาสมัครที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านแรงจูงใจ เครือข่ายทางสังคม ประสบการณ์ในงานอาสาสมัคร และพฤติกรรมอาสาสมัคร

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ปัจจัยด้านแรงจูงใจ	3.91	.49	มาก
เครือข่ายทางสังคม	3.66	.62	มาก
ประสบการณ์ในงานอาสาสมัคร	3.58	.57	มาก
พฤติกรรมอาสาสมัคร	3.71	.55	มาก
โดยรวม	3.73	.47	มาก

อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = .47) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ ทุกปัจจัย อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .49)

3. ผลการศึกษาอำนาจพยากรณ์ของแรงจูงใจ เครือข่ายทางสังคม ประสบการณ์ในงานอาสาสมัครที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (b) ค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแปรทำนาย SE_b

ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) ค่า t ในการทดสอบนัยสำคัญของคะแนนดิบ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (SE_{est}) และค่าคงที่ (a)

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	B	SE_b	Beta	t
ปัจจัยเครือข่ายทางสังคม (X_4)	.27	.06	.30	4.76*
ปัจจัยประสบการณ์ทางด้านอาสาสมัคร (X_5)	.25	.06	.26	4.30*
ปัจจัยแรงจูงใจภายใน (X_3)	.22	.06	.21	3.71*
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05				

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

$$R = .67 \quad R^2 = .45 \quad SE_{est} = .41 \quad a = .89$$

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรด้านปัจจัยเครือข่ายทางสังคม ปัจจัยประสบการณ์ทางด้านอาสาศัมคร และปัจจัยแรงจูงใจภายใน ส่งผลทางบวกต่อตัวแปรเกณฑ์ คือ พฤติกรรมอาสาศัมคร แสดงว่าสหสัมพันธ์พหุคูณของ ปัจจัยทั้ง 3 ด้านมีค่าเท่ากับ .67 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ .41 และสามารถพยากรณ์พฤติกรรม อาสาศัมครของอาสาศัมครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 45.00 สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาศัมครของอาสาศัมครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร โดย ภาพรวม (Y_1) ที่ดีที่สุด คือ ปัจจัยเครือข่ายทางสังคม และรองลงมา คือ ปัจจัยประสบการณ์ทางด้านอาสาศัมคร และปัจจัยแรงจูงใจภายใน ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมอาสาของอาสาศัมครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขต กรุงเทพมหานคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล (ภาพรวม)

ปัจจัยส่วนบุคคล		$\bar{X}$	S.D.	f	Sig.
ประสบการณ์ ในงาน อาสาศัมคร	อส.ม./อส.กทม/อสส/อปพร/อพม/ ท้องถิ่น อย่างใดอย่างหนึ่ง	3.72	.47	3.30	.04**
	ประสบการณ์มากกว่า 1 อย่าง	3.79	.46		
	ไม่เคยเป็นอาสาศัมครอื่น	3.61	.67		
	ชาย	3.71	.58	0.39	.97
	หญิง	3.75	.60		
	25 – 45	3.70	.59	F	1.00
	46 – 55 ปี	3.70	.45	.05	
	56 – 65 ปี	3.72	.52		
	66 – 75 ปี	3.72	.67		
	76 ปี ขึ้นไป	3.67	.46		
	โสด	3.64	.55	1.23	.29
	สมรส	3.74	.58		
	หย่าร้าง/หม้าย/เลิกร้าง	3.63	.45		
	ประถมศึกษา	3.57	.47	1.39	.24
	มัธยมศึกษาตอนต้น	3.67	.58		
	มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช.	3.78	.62		
	ปวส. /อนุปริญญา	3.71	.51		
	ปริญญาตรี ขึ้นไป	3.73	.49		

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ปัจจัยส่วนบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	f	Sig.
เกษตรกร/กิจการส่วนตัว	3.75	.51	.98	.41
รับจ้าง/พนักงานบริษัท/อื่นๆ	3.59	.57		
รับราชการ /รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการบำนาญ	3.69	.56		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.72	.65		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.66	.54	.49	.75
10,001 – 20,000 บาท	3.77	.55		
20,001 – 30,000 บาท	3.70	.54		
มากกว่า 30,000 บาท	3.65	.51		
ไม่มีรายได้	3.72	.62	.06	.94
1 – 10 ปี	3.70	.57		
11 – 20 ปี	3.71	.52		
21 ปี ขึ้นไป	3.73	.52		

จากตารางพบว่าอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพรายได้ และระยะเวลาการเป็นอาสาสมัคร ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรม อาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติไม่แตกต่างกัน แต่ประสบการณ์ในงานอาสาสมัครต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ แตกต่างกัน

5. แนวทางการพัฒนางานอาสาสมัครคุมประพฤติในการช่วยเหลือภารกิจของกรมคุมประพฤติกระทรวงยุติธรรม ซึ่งสามารถสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

5.1 กรมคุมประพฤติควรสร้างและพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญ อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมอย่างจริงจัง

5.2 กรมคุมประพฤติควรบริหารจัดการงานอาสาสมัครคุมประพฤติ

5.3 กรมคุมประพฤติควรมีหลักเกณฑ์ด้านสรรหาบุคคลที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติอย่างชัดเจน พัฒนา รักษาไว้ ใช้ประโยชน์จากอาสาสมัครคุมประพฤติ เป็นไปเพื่อช่วยกำลังเจ้าหน้าที่ช่วยเหลืองานอย่างเสียสละ ของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม อย่างชัดเจนและเข้มแข็ง เช่น การจัดทำหลักสูตรการอบรม หลักเกณฑ์และระบบแรงจูงใจรางวัลเชิดชูเกียรติที่มีมาตรฐาน จำแนกประเภทของอาสาสมัครคุมประพฤติตามหลักความสามารถ เพื่อการมอบหมายงานที่ชัดเจนและสามารถมีผลงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

5.3 กรมคุมประพฤติควรมีการประชาสัมพันธ์งานอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมให้เป็นที่รู้จักทั่วไป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

1. อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับปัจจัยด้านแรงจูงใจ เครือข่ายทางสังคม ประสบการณ์ในงานอาสาสมัครและพฤติกรรมอาสาสมัครที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ในด้านความรู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นแบบอย่างของพลเมืองที่ดีในการช่วยเหลือสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการเข้ามาเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องอมรมิตร มงคลเคหา (2552). พบว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีระดับแรงจูงใจอยู่ในระดับมากผลการทดสอบตามสมมติฐานพบว่า ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานด้านการดำเนินงานด้านสาธารณสุข มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในเชิงบวก และด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจและสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิกา มาโน (2554) ได้เห็นถึงประเด็นที่ว่าจิตอาสาคือการให้โดยไม่หวังผลตอบแทนและการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานจิตอาสาก่อให้เกิดความสุขเมื่อได้เป็นผู้ให้โดยไม่หวังผลตอบแทนให้เห็นว่าสิ่งที่ทำลงไปมีคุณค่าและส่งผลให้รู้สึกว่าคุณค่าเกิดจากการเข้าใจผู้อื่นจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งผู้ที่ทำงานร่วมกันในกิจกรรมต่างๆและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันในสังคมเดียวกันตามความเป็นจริงและสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้ในชีวิตและเข้าใจ เห็นคุณค่าถึงการอยู่ร่วมกันซึ่งกันและกัน

ปัจจัยด้านเครือข่ายทางสังคม มีความเห็นว่าความสามารถสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่หรือบุคคลในสังคมเพิ่มขึ้นทำให้มีผลต่อพฤติกรรมการเข้ามาเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของวรารกร ทรัพย์วิระพรรณ ,ทรงวุฒิ อยู่เอี่ยม. (2552). พบว่าแรงจูงใจในงานด้านความต้องการความพึงพอใจในสัมพันธภาพทางสังคมเป็นปัจจัยพยากรณ์ที่ดีที่สุดในการทำนายความผูกพันในงานของอาสาสมัครสาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01 โดยมีอำนาจในการทำนายได้ถึงร้อยละ 52 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล นิราทร (2543 : 11-12) ที่กล่าวไว้ในการสร้างเครือข่าย (Networking) หมายถึง กิจกรรมในการก่อให้เกิดกลุ่มซึ่งอาจเป็นกลุ่มองค์กร หรือกลุ่มบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนการจัดกิจกรรม หรือการผลิตระหว่างองค์กรสมาชิกต้องอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันมาก่อนหน้าที่จะทำความตกลงเป็นองค์กรเครือข่ายว่าเป็นเพราะ การต้องการมีเพื่อนต้องมีทรัพยากรในการทำงาน มีการรับภาระความเสี่ยงในกิจกรรมร่วมกัน ความชำนาญเฉพาะด้านในการแก้ไขปัญหา การประหยัด และ ต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันรวมถึงมีปัจจัยเสริมที่เป็นเงื่อนไขสำคัญ คือความเต็มใจที่จะเข้าร่วมเป็นเครือข่าย

2. ปัจจัยประสบการณ์ในงานอาสาสมัคร และพฤติกรรมอาสาสมัคร อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่าเมื่อตนเองมีประสบการณ์ในงานอาสาสมัครและมีความรู้สึกที่ดีที่ได้ใส่ใจช่วยเหลือผู้อื่นและพฤติกรรมในระดับมาก ในด้านการไม่ลังเลที่จะเข้ามาช่วยเหลืองานของสำนักงานคุมประพฤติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วรารพร วันไชยธนวงศ์และคณะ (2551) พบว่านักศึกษาให้ความหมายว่าจิตอาสาเป็นความสมัครใจเต็มใจทำและเสียสละทั้งร่างกายและแรงใจหรือทรัพย์สินในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนและมีความสุขได้ช่วยเหลือผู้อื่นกระบวนการสร้างจิตอาสา 4 ประเด็น 1) ปลุกฝังให้ตระหนักถึงความสำคัญของจิตอาสา 2) การเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกายจิตใจด้านความรู้และการติดต่อสื่อสาร 3) การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง 4) การเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องประสบการณ์ต่อการพัฒนาจิตอาสาคือทำให้ได้รับการพัฒนาให้เป็นคนเก่งคนดีและใช้ชีวิตอย่างมีความสุขและเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ของอัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura.1986:22-24) ที่อ้างใน สิริอร วิชารุ.2554 :91 เพื่ออธิบายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตอาสา โดยแบนดูรา มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของคนเรานั้น ไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจาก ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมอย่างเดียว แต่มีปัจจัยส่วนบุคคลร่วมด้วยและการร่วมของปัจจัยส่วนบุคคลต้องร่วมกันในลักษณะที่กำหนดซึ่งกันและกัน กับปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมพฤติกรรมของบุคคลยังเป็นผลมาจากการเรียนรู้ทางสังคมซึ่งอาจจะจะเป็นประสบการณ์ตรง หรือประสบการณ์โดยอ้อมก็ได้

สรุป จากการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยด้านแรงจูงใจ เครือข่ายทางสังคม ประสบการณ์ในงานอาสาสมัคร และพฤติกรรมอาสาสมัครที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม มีความพร้อมในการเข้ามาช่วยเหลืองานในการกิจของกรมคุมประพฤติโดยส่วนใหญ่ มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นแบบอย่างของพลเมืองที่ดีในการช่วยเหลือสังคม การมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนสมาชิกอาสาสมัครคุมประพฤติ และเจ้าหน้าที่สำนักงานคุมประพฤติตลอดประสบการณ์ที่ดีในด้านอาสาสมัคร ในการใส่ใจช่วยเหลือผู้อื่นของอาสาสมัครคุมประพฤติก่อนแล้ว จึงไม่ลังเลที่จะเข้ามาช่วยเหลืองานของสำนักงานคุมประพฤติตามภารกิจของกรมคุมประพฤติซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมในการเข้ามาเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. อำนาจพยากรณ์ของแรงจูงใจ เครือข่ายทางสังคม ประสบการณ์ทางด้านอาสาสมัคร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมอาสาสมัครในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในระดับสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานโดยมีสังคม ด้านเครือข่ายทางสังคมในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ๆ หรือบุคคลในสังคมมีค่าเชิงบวกมากที่สุด ด้านแรงจูงใจมีความรู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นแบบอย่างของพลเมืองที่ดีในการช่วยเหลือและด้านประสบการณ์ทางด้านอาสาสมัครที่มีความรู้สึกที่ดีที่ได้ใส่ใจช่วยเหลือผู้อื่น มีความพร้อมในการเข้ามาช่วยเหลืองานในการกิจของกรมคุมประพฤติ ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านอาสาสมัครคุมประพฤติในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ นันทรัตน์ ปรีดิธรรม.(2553). พบว่า จากคนในครอบครัว สถานศึกษา ชุมชนและเพื่อนได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมจิตอาสาด้วยการช่วยเหลือผู้อื่นการเสียสละต่อสังคม การมุ่งมั่นพัฒนาสังคมและจิตสำนึกสาธารณะอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน มีระดับพฤติกรรมจิตอาสาไม่แตกต่างกันและความสม่ำเสมอในการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน มีระดับพฤติกรรมจิตอาสาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยภายในและภายนอกสามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมจิตอาสาได้ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยภายนอก การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนสามารถอธิบายพฤติกรรมจิตอาสาได้ดีที่สุดของการมีจิตอาสาคือทำให้ได้รับการพัฒนาให้เป็นคนเก่งคนดีและใช้ชีวิตอย่างมีความสุขและเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

3. อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากพฤติกรรมด้านอาสาสมัครของบุคคลไม่ขึ้นอยู่กับเพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งแย้งกับงานวิจัยของสุภาพร ทศพระรินทร์ (2556) พบว่าผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพก่อนเกษียณ อาชีพหลังเกษียณ สถานภาพการเงินและลักษณะที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมจิตอาสาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าคุณลักษณะเฉพาะของอาสาสมัครในแต่ละประเภทมีคุณลักษณะเฉพาะที่ต่างกัน แต่ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัคร และประสบการณ์ในงานอาสาสมัครต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครคุมประพฤติ ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสมหมาย นาคะจันทร์. (2552) .พบว่าอายุระยะเวลาการเป็นทนายความและระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าเป็นทนายขอแรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของการเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติที่มีระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครมากกว่าและประสบการณ์ในงานอาสาสมัครหลายด้าน ทำให้เข้าใจลักษณะ วิธีการทำงานและบทบาทของตนเอง ตลอดได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมพัฒนาศักยภาพ ความรู้ เทคนิคทักษะ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านอาสาสมัครมาเรื่อย ๆ จนทำให้มีพฤติกรรมด้านอาสาสมัครแตกต่างกันและมีผลเป็นอย่งยิ่งต่อพฤติกรรมการเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร

5. แนวทางการพัฒนางานอาสาสมัครคุมประพฤติในการช่วยเหลือภารกิจของกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

- 5.1 ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญ มีทัศนคติที่ดีต่ออาสาสมัครคุมประพฤติ
- 5.2 ควรมีระบบการบริหารจัดการงานอาสาสมัครคุมประพฤติที่ชัดเจนและมีคุณภาพ
- 5.3 ควรมีการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การสรรหาอาสาสมัครคุมประพฤติให้เป็นไปตามบริบทของห้วงเวลาที่เหมาะสมด้วยคุณสมบัติตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม
- 5.4 ควรมีหลักสูตรแกนกลางเพื่อพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครคุมประพฤติในการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องเพื่อความเสมอภาคในการรับรู้ของอาสาสมัครคุมประพฤติ
- 5.5 ควรมีระบบสร้างขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่การเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติอย่างชัดเจน ในด้านรางวัลเชิดชูเกียรติ ทั้งระดับสำนักงานฯ ระดับจังหวัด กรมและกระทรวงยุติธรรม โดยมีหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครคุมประพฤติที่มีมาตรฐานอย่างทรงเกียรติ และมีมูลค่าความภาคภูมิใจอย่างแท้จริง เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ที่เกิดจากการมอบหมายงานที่เหมาะสมตามศักยภาพเป็นรายบุคคล
- 5.6 ควรประชาสัมพันธ์งานอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมให้เป็นที่รู้จักกันอย่างทั่วไ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

1.1 จากผลการวิเคราะห์แรงจูงใจที่พบว่า การที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคุมประพฤติ ตลอดจนบุคลากรในชุมชนและสังคม ให้การยอมรับ ยกย่องให้เกียรติ และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่ออาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม เป็นการสร้างความภูมิใจและพร้อมที่จะเข้ามาช่วยเหลือสังคม สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของพลเมือง สามารถเป็นแรงจูงใจให้อาสาสมัครคุมประพฤติเข้ามาช่วยเหลือในการปฏิบัติงานคุมประพฤติได้เป็นอย่างมาก ดังนั้นสำนักงานคุมประพฤติกรุงเทพมหานคร1-10 ควรให้ความสำคัญและตระหนักต่อการปฏิบัติต่ออาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

1.2. จากผลการวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคม พบว่าการอาสาสมัครคุมประพฤติได้รู้จักและมีสัมพันธภาพ และสามารถสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่หรือบุคคลในสังคมเพิ่มขึ้น เป็นส่วนสำคัญในการเข้ามาช่วยเหลืองานภารกิจของกรมคุมประพฤติเป็นอย่างมาก ดังนั้นสำนักงานคุมประพฤติจึงควรสนับสนุนในการทำงานหรือจัดกิจกรรมที่ให้อาสาสมัครคุมประพฤติได้มีโอกาสพบปะกับเพื่อนสมาชิกอาสาสมัครคุมประพฤติด้วยกัน หรือภาคประชาชนทั่วไปซึ่งมีผลอย่างมากต่อการเข้าร่วมปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุมประพฤติ

1.3. จากผลการวิเคราะห์ประสบการณ์ในงานอาสาสมัครที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า จากการที่อาสาสมัครคุมประพฤติ มีประสบการณ์ความรู้สึกที่ดีจากการที่ได้ให้ความใส่ใจช่วยเหลือต่อผู้อื่นเป็นสิ่งสำคัญต่อพฤติกรรมในบทบาทการเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติเป็นอย่างมาก สำนักงานคุมประพฤติจึงควรสนับสนุนในด้านบทบาทหน้าที่ที่ตามให้อาสาสมัครคุมประพฤติได้เข้ามาช่วยเหลือ ตามความถนัดและความสนใจของอาสาสมัครคุมประพฤติ

กล่าวโดยสรุปสำนักงานคุมประพฤติต้องตระหนักปัจจัยในด้านแรงจูงใจ เครือข่ายทางสังคม ประสบการณ์ในงานอาสาสมัครซึ่งเป็นสิ่งสำคัญให้อาสาสมัครคุมประพฤติได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติอย่างทุ่มเทด้วยความเสียสละ ตามความรู้ความสามารถ โดยไม่หวังค่าตอบแทน อย่างเต็มกำลังในการช่วยเหลือภารกิจของกรมคุมประพฤติซึ่งจะทำให้การดำเนินงานอาสาสมัครคุมประพฤติได้บรรลุเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยการเปรียบเทียบคุณลักษณะเฉพาะระหว่างอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมกับอาสาสมัครประเภทอื่น เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางพัฒนาด้านคุณลักษณะเฉพาะของอาสาสมัครคุมประพฤติ

2. ควรศึกษาหรือวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของอาสาสมัครจากกลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครคุมประพฤติ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาคถึงเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมอาสาสมัครคุมประพฤติในบริบทต่างพื้นที่

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านอาสาสมัครในหน่วยงานอื่นว่ามีแรงจูงใจที่มีผลต่อพฤติกรรมอาสาสมัครต่างกันหรือไม่

4. ควรศึกษาความเข้าใจของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมต่อบทบาทหน้าที่จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมว่ามีความเข้าใจแค่ไหน

5. ควรมีการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานคุมประพฤติที่มีความเห็นต่ออาสาสมัครคุมประพฤติ เพื่อจะได้มีจุดร่วมและจุดต่างระหว่างความเห็นของอาสาสมัครคุมประพฤติ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กรมคุมประพฤติ. (2550). เอกสารประกอบการอบรมอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. กรุงเทพมหานคร.
- กรมคุมประพฤติ. (2550). คู่มืองานกิจกรรมชุมชน. กรุงเทพมหานคร.
- กรมคุมประพฤติ. (2555). คู่มือประกอบการอบรมอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. กรุงเทพมหานคร.
- กรรณิกา มาโน. (2554). ความหมายของชีวิตกับจิตอาสาจังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์. (2550). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตวิทยาอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา ,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- นฤมล นิราทร. (2543). การสร้างเครือข่ายการทำงาน: ข้อควรพิจารณาบางประการ. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปฤดา พรหมเลิศ. (2548). การประสานเครือข่ายทางสังคมในการป้องกันอุทกภัยในเขตลุ่มน้ำปิงตอนล่าง. (คุษฎี
นิพนธ์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- ประสาร มหาสิทธิ์ตระกูล. (2553). การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครคุมประพฤติตามที่กรมคุม
ประพฤติมอบหมาย. สำนักงาน ก.พ.
- วรภาพร วันไชยธนวงศ์. และคณะ (2551). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการสร้างจิตอาสาของนักศึกษา
วิทยาลัยพยาบาลราชชนนีเชียงใหม่.
- วรภรณ์ ทรัพย์วิระปรกรณ์ และ ทรงวุฒิ อยู่เอี่ยม. (2552). แรงจูงใจในงานที่มีผลต่อความผูกพันในงานของ
อาสาสมัครสาธารณสุข. วารสารศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมหมาย นาคะจันทร์. (2552). แรงจูงใจในการเข้าเป็นทนายขอแรงของ สำนักงานสภาพนาความ จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุภาพร ทศพระรินทร์. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของผู้สูงอายุ จังหวัดนนทบุรี. สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภัทรา ภูษิตรัตนวดี. (2547). ศึกษาเรื่องปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2550). ทฤษฎีสังคมวิทยา เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 12.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริอร วิชชาวุธ. (2554). จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อมรมิตร มงคลเคหา. (2552). ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด.
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.